

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΝ 19^ο ΚΑΙ 20^ο ΑΙΩΝΑ

Οικογενειακές βιοτεχνίες στην παλιά Πάτρα

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΞΑΝ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ
ΤΑΣΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Δεκάδες, ευτυχώς, είναι εκείνες οι Πατρινές επιχειρήσεις που λειτουργούν ακόμα στις μέρες μας, έχοντας τις ρίζες τους σε οικογενειακή προσπάθεια που ξεκίνησε τον 19ο αιώνα.

Προσπάθεια που εξελίχθηκε και γιγαντώθηκε, για να καταστεί εκείνη η μικρή οικογενειακή προσπάθεια σε κάτι μοναδικό για τα χρονικά της Ελληνικής οικονομίας.

Εγινε, δηλαδή, μεγάλη και τρανή βιοτεχνία, ανώνυμη εταιρεία με εκατοντάδες - χιλιάδες εργαζομένους. Επιχείρηση που σφράγισε με τον δικό της τρόπο την ελληνική οικονομία, και σε βάθος χρόνου, πρόσφερε τα μέγιστα στην τοπική κοινωνία.

Κάποιες από αυτές δεν άντεξαν στο πέρασμα των δεκαετιών, ας θυμηθούμε τις μεγάλες επιχειρήσεις της Πειραιϊκής - Πατραϊκής ή του Λαδόπουλου.

Κάποιες άλλες όμως τα κατάφεραν περίφημα και συνεχίζουν μέχρι σήμερα, παραμένοντας πιστές στο ίδιο αξιακό σύστημα όπως πριν από δεκάδες χρόνια, όταν πρωτοξεκίνησαν ως οικογενειακή επιχείρηση.

Σε όλες αυτές είναι αφιερωμένο το ανά χειρας τεύχος των «Επιλογών» της «Π».

☞ Εγκαταστάσεις της εταιρείας «Χιών» (οικογένειας Κανελλόπουλου) που έβαλε το πατρινό αλάτι σε κάθε ελληνικό τραπέζι. Εδώ, στα 1970, διαφήμιση σε τοίχο, στη γωνία των οδών Βορείου Ηπείρου και Ακτής Δυραίων (νυν ελαστικά Λαζαρίδη) στην Πάτρα. (Από τη συλλογή του Αρη Μπετσαβά)

➔ **ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ** κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα είχαν κατατάξει την Αχαΐα στην πρωτοπορία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Είχαν φέρει ανάπτυξη, ευημερία και πολιτισμό. Σήμερα, δυστυχώς, διανύουμε την πιο «σκοτεινή» περίοδο. Οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες πλύνονται, ενώ η Αχαΐα είναι στις τελευταίες θέσεις σε όλους τους δείκτες. **Η παράταξη «Επιμελητήριο Πρωταγωνιστής»** ιδρύθηκε για να μετατρέψει το Επιμελητήριο από «απόντα» σε «πρωταγωνιστή» της προσπάθειας να πάρει ξανά η Αχαΐα τη θέση που της αρμόζει στην Ελλάδα και την Ευρώπη. **Στο πλαίσιο αυτό, σας προσφέρουμε μια σειρά Ενθέτων που περιγράφουν την ένδοξη ιστορία των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών της Αχαΐας.**

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

- ➔ Η ανάπτυξη και η τοπική οικονομία στον 19ο και 20ό αιώνα
- ➔ Βιομηχανίες-Επιχειρήσεις-Πρόσωπα-Γεγονότα

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΑΦΟΙ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΙ

Τα αδέρφια που καθόρισαν τη μοίρα του επαρχιακού Τύπου

Η «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» ΕΙΝΑΙ Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ 1886 ΕΩΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ

Η «Πελοπόννησος» είναι η αρχαιότερη εφημερίδα που κυκλοφορεί ακόμα στην Ελλάδα και ξεκίνησε την πορεία της στις 10 Ιουλίου του 1886 ως δεκαήμερη έκδοση, όμως στην πορεία άλλαξαν πολλά, μέχρις ότου γίνει ημερήσιο φύλλο και φτάσει αργότερα στις επτά εκδόσεις την εβδομάδα, στην έκδοση περιοδικού, ραδιοφωνικού σταθμού και ιστοσελίδας. Ξεκίνησε ως δεκαήμερη εφημερίδα, αλλά γρήγορα μετατράπηκε σε εβδομαδιαία. Από τις 4 Ιανουαρίου 1890 έγινε δισεβδομαδιαία και από τις 5 Απριλίου 1893 καθημερινή πρωινή.

Κάπου τον 19ο αιώνα, σε ένα μικρό χωριό νότια του Ερύμανθου, στο Λειβάρτζι, ο Βασίλης Φραγκόπουλος με τη γυναίκα του Τασούλα φέρνουν στον κόσμο τέσσερα αγόρια.

Τον Διονύση, τον Ηρακλή, τον Χαράλαμπο και τον Νίκο. Καθώς τηρήθηκε ο κανόνας (το πρώτο κορίτσι της οικογένειας να παίρνει το όνομα της εκ πατρός γιαγιάς της), η εγγονή της, κόρη του Χαράλαμπου, ονομάστηκε Αναστασία (Νανά). Η αδελφή της Λίλιαν (από το Βασιλική), προφανώς έφερε το όνομα του παππού της Βασίλη. Τα τέσσερα αγόρια, τα απαντάμε πρώτη φορά όταν, ευρισκόμενα στην Πάτρα πλέον, ανοίγουν χαρτοβιβλιοπωλείο - τυπογραφείο. Κι όταν λίγο μετά αποφασίζουν να εκδώσουν εφημερίδα, γίνεται -χωρίς να το υπολογίζουν τότε- πρωταγωνιστές της σημαντικότερης ιστορίας του επαρχιακού Τύπου. Δηλαδή της εφημερίδας «Πελοπόννησος», που για 138 χρόνια συνεχώς έγραψε και συνεχίζει να γράφει την ιστορία της Πάτρας, της Αχαΐας και της Δυτικής Ελλάδας.

Η αναφορά και στα τέσσερα αδέρφια δεν συνεπάγεται πως είχαν το ίδιο μερίδιο στην ιστορία της «Π». Επί της ουσίας ηγήθηκαν δύο, ο Διονύσης και ο Χαράλαμπος, όμως τον δικό τους ρόλο, έστω και μικρότερο, έπαιξαν και οι άλλοι δύο, ο Ηρακλής και ο Νίκος.

ΝΙΚΟΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ (1853-1928)

Ήδη το 1917 απαντάται ως διαχειριστής της εφημερίδας αλλά και ως εκδότης. Στα γεγονότα της αναστολής της έκδοσης της εφημερίδας λόγω του άρθρου του Μ. Σακελλαρίου, περιγράφεται ως ο διαχειριστής της «Πελοπόννησου». Δεν γλύτωσε, ούτε αυτός, τη φυλάκιση το 1917. Απαντάται πολλές φορές σε αφηγήσεις, ως «Νικολάκης». Πέθανε το 1928, στις 23 Νοεμβρίου, στις 6 το πρωί, ενώ στο πιστοποιητικό θανάτου αναφέρεται ως δημοσιογράφος, αποθανών από φυματίωση των πνευμόνων. Ήταν 75 ετών, άρα γεννημένος το 1853.

Η διάσημη φωτογραφία των στελεχών της «Π», της 9ης Ιουλίου 1917. Είναι η τελευταία φορά που τα στελέχη της «Π» φωτογραφίζονται, πριν την άρση της λειτουργίας της εφημερίδας και της συνέχισης της με το όνομα «Τηλέγραφος». Διακρίνονται όρθιοι από αριστερά: Χρήστος Ευαγγελάτος, Μάκης Αθανασίου, Θέμης Σωτηρίου, Ερρίκος Γαλπινιώτης. Καθιστοί: Χαράλαμπος Φραγκόπουλος, Μιχάλης Σακελλαρίου και Νικόλαος Φραγκόπουλος

ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΑΚΟΜΑ

Οι τέσσερις παλαιότερες επιχειρήσεις στην Πάτρα

1861, 1886, 1895

Οι αρχαιότερες επιχειρήσεις στην Πάτρα, που λειτουργούν δηλαδή πριν το 1900, είναι τέσσερις. Η «Π» έχει περίοπτη θέση, καθώς μετά την Αχάια Κλάους είναι η παλαιότερη επιχείρηση της Πάτρας, φυσικά η αρχαιότερη στον χώρο των εκδόσεων και των εφημερίδων. Στα τέλη του 19ου αιώνα ιδρύθηκαν άλλες δύο που ακόμα είναι σε χρήση, οι βιο-

μηχανίες Πραπόπουλου και Σπυλιόπουλου. Αναλυτικά: **Το 1861 ο Γουσταύος Κλάους** ιδρύει την οιοποιητική εταιρεία Αχάια Κλάους. Στην αρχή διαχειριζόταν το κτήμα του με την εταιρεία «Γιάκομπ Κλίπελ». Τα πρώτα χρόνια της Αχάια Κλάους ήταν πραγματικά δύσκολα, όμως με την πάροδο των ετών η Εται-

ρεία γνώρισε πρωτοφανή περφόρμανς, παραμένει δε ένα μεγάλο «μπραντ νέιμ» στον οιοποιητικό χώρο. **Η ιστορία της μεταλλουργίας «Αφοί Πραπόπουλοι Α.Ε.»** ξεπερνάει τα 100 χρόνια. Η εταιρεία ιδρύθηκε από τους Γεώργιο και Κωνσταντίνο Πραπόπουλο το 1886. Αρχικά, κατασκευάζονταν χάλκινοι επνωτοί ψεκαστές, καρφιά,

σκεύη αλουμινίου και γκαζέρες. Η εταιρεία πήρε την τελική της μορφή το 1923 όταν έγινε ανώνυμος εταιρεία. **Το 1895 ιδρύθηκε στην Πάτρα η Β.Γ. Σπυλιόπουλος**, η παλαιότερη οιοποιητική και μια από τις παλαιότερες αποσταγματοποιίες στην Ελλάδα. Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1895 από τον Βασίλειο Σπυλιόπουλο.

ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ (ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ) (1861-1943)

Ο Διονύσης Φραγκόπουλος ήταν ο πρώτος διευθυντής της εφημερίδας και ιδιοκτήτης της. Ο Διονύσης Φραγκόπουλος, που άλλαξε το επίθετό του σε Βασιλειάδης, ηγήθηκε της εφημερίδας έως το 1915. Δύο χρόνια μετά, το 1917, μεταβίβασε την ιδιοκτησία της στον αδελφό του Νικόλαο. Είχε ξεκινήσει τη σταδιοδρομία του στον χώρο των εκδόσεων, δύο χρόνια πριν την έκδοση της «Π», δηλαδή στις 9 Δεκεμβρίου 1884, εκδίδοντας τον «Τραγέλαφο».

ΗΡΑΚΛΗΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ (-)

Είναι ιδιοκτήτης, μαζί με τον Διονύση, του τυπογραφείου «Φάρος», της οικογενειακής δηλαδή επιχείρησης των Φραγκόπουλων, στην πλατεία Γεωργίου. Το 1886, όταν εξέδωσαν το ομώνυμο περιοδικό «Φάρος», ανέλαβε καθήκοντα διευθυντή. Στέλεχος της «Π» το 1917, καθώς συνελήφθη μαζί με τα αδέρφια του Χαράλαμπο και Νίκο, μετά τα όσα ακολούθησαν το άρθρο Σακελλαρίου. Αγνωστο το πότε πέθανε σίγουρα μεταξύ 1928 και 1951). Είναι θαμμένος στο Α' Κοιμητήριο της Πάτρας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ (1873-1951)

Διαδέχτηκε τον αδελφό του Διονύση στα ντάνια της εφημερίδας. Ήταν ο τελευταίος εν ζωή από τους τέσσερις, όταν πέθανε λίγο πριν τη δύση του 1951. Είχε παντρευτεί τη Γιώτα Αθανασιάδου με την οποία απέκτησαν δύο κόρες, τη Νανά, σύζυγο ακολούθως, Σπ. Δούκα και τη Λίλιαν Πολέτι. Στα γεγονότα του 1917 οδηγήθηκε στη φυλακή, πρώτα στο Κάστρο, μετά στο Ρίο και ακολούθως εξορία στη Νάξο. Νέες διώξεις το 1942, όταν ως εκδότης του «Τηλέγραφου» εξορίστηκε, σιδηροδέσμιος, στην Ηλεία, για άρθρο του αναφορικά με την πείνα που θέρριζε την Πάτρα. Γεννήθηκε το 1873 πέθανε το 1951. Ο τάφος του είναι στο Α' Κοιμητήριο της πόλης. Ήταν ο μικρότερος εκ των τεσσάρων.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΝΤΟΝΤΗ

Το ξυλεργοστάσιο της ΑΒΕΞ

Στην περιοχή όπου σήμερα η οδός Ανθείας συναντά την Ακτή Δυμαίων, ο Γεώργιος Ντόντης, διευθυντής της Εμπορικής Τράπεζας, αγόρασε το 1922 την έκταση ενός παλαιού πριστηρίου ξυλείας. Η ιστορική βιομηχανία ξυλείας ΑΒΕΞ, ήταν γέννημα της εποχής που η σταφίδα αποτελούσε «ατμομηχανή» ανάπτυξης της Αχαΐας.

Σκοπός της ήταν να κατασκευάζει ξύλινα κιβώτια για τη συσκευασία της κορινθιακής σταφίδας.

Εκεί, στον τόσο γνωστό τόπο, Ακτή Δυμαίων και Ανθείας, ξεκινά η ΑΒΕΞ ως εργοστάσιο παραγωγής σταφιδοκιβωτίων, δραστηριότητα απολύτως συνυφασμένη με την παραγωγή σταφίδας.

Βέβαια, στο καταστατικό της εταιρείας το 1922 ως αγοραστής της έκτασης στην Άνθεια αναφέρεται ο Κωνσταντίνος Δρούλιας, σταφιδέμπορος.

Το πρώτο Δ.Σ. της ΑΒΕΞ αποτελείται από τους Κωνσταντίνο Δρούλια, Νίκο Κριεζή, τραπεζίτη, Πέτρο Ρουσόπουλο, χημικό, Σπύρο Σταυρούλοπουλο, έμπορο και Βα-

Η οικογένεια Ντόντη. Το μικρό κορίτσι είναι η Αμαλία Ντόντη σε μία από τις σπάνιες φωτογραφίες

σίλη Θεοδώροβιτς βιομήχανο ξυλείας από τη Γιουγκοσλαβία. Στη διεύθυνση εισέρχεται ο Δημήτριος Ντόντης μετά το 1940 οπότε και αναπτύσσε-

ται το πριστηριο και η επεξεργασία της ξυλείας στο ιδιόκτητο ακίνητο 21 στρεμμάτων πλέον.

Επί δεκαετίες ήταν μια πολυ-

σχιδή εταιρεία επεξεργασίας - παραγωγής και εισαγωγής - εμπορίας ξυλείας, κατέχοντας σημαντική θέση στην ελληνική αγορά σύνθετης - συ-

γκολλητής ξυλείας με δικά της προϊόντα. Το πιο δυναμικό κομμάτι της εταιρείας ήταν η εξειδικευμένη κατασκευή, τομέα στον οποίο ενσωμάτωσε

τεχνολογία πολλών ετών, μοναδική στη χώρα.

Δύσκολα θα συναντήσει κανείς άλλη βιομηχανία ξυλείας στη χώρα με την πείρα και τις εξειδικευμένες ικανότητες της ΑΒΕΞ, ειδικότερα για ξύλινες κατασκευές παντός είδους. Το 1960 ήταν η πρώτη εταιρεία που δημιούργησε μονάδα παραγωγής μορισανίδας, ενώ το 1972 άρχισε πρώτη την παραγωγή σύνθετου ξύλου και την κατασκευή ειδικών έργων, όπως στέγες μεγάλου ανοίγματος.

Η τελευταία σελίδα στη μεγάλη ιστορία της πατραϊκής βιομηχανίας ΑΒΕΞ, που ιδρύθηκε πριν από 100 χρόνια από την οικογένεια Ντόντη και απέκτησε μεγάλη φήμη εντός και εκτός συνόρων, γράφτηκε στις 9 Οκτωβρίου 2012, με τη δημοσίευση της υπ' αριθμόν 869/2012 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών, που κάνει δεκτή την αίτηση πτώχευσης που είχαν υποβάλει οι εργαζόμενοι σ' αυτήν, διεκδικώντας την καταβολή των οφειλόμενων προς αυτούς μισθών πολλών μηνών μέσω της εκποίησης περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας.

«ΥΙΟΙ Γ. ΤΡΙΑΝΤΗ» - ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ

Από την Αμφισσα στην Πάτρα

ΤΟ 1862 ΙΔΡΥΕΤΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΩΝ

Η οικογένεια Τριάντη έλκει την καταγωγή της από την Αμφισσα, απ' όπου έφυγε οριστικά στα 1860 όταν και ο Γεώργιος Ν. Τριάντης (1800 - 1892) εγκαταστάθηκε στην Πάτρα. Αιτία γι' αυτή την μετακίνηση φαίνεται να ήταν οι επαγγελματικές αποφάσεις του Νικολάου Γ. Τριάντη. Ο τελευταίος είχε φοιτήσει στο σχολαρχείο της Σύρου, σημαντικού οικονομικού κέντρου της εποχής, και όπως και αρκετοί άλλοι είχε αποφασίσει να επιλέξει την Πάτρα ως έδρα των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών του. Γι' αυτό και προσκάλεσε κοντά του τα αδέρφια του, κίνηση απόλυτα αναμενόμενη αναλογιζόμενοι την κυριαρχία του οικογενειακού σχήματος στις επιχειρήσεις την εποχή εκείνη.

Ετσι το 1862 ιδρύεται η εμπορική εταιρεία αποικιακών "Υίοι Γ. Τριάντη". Ξεχωριστή φυσιογνωμία υπήρξε ο Χαράλαμπος Γ. Τριάντης, ο οποίος το 1873 επεξέτεινε και τελειοποίησε τον μεγάλο κυλινδρόμυλο στο λιμάνι των Πατρών υπό την επω-

Ο Χαράλαμπος Γ. Τριάντης ήρθε Πάτρα από Φωκίδα

νομία "Κυλινδρόμυλοι Χαράλαμπος Γ. Τριάντη". Διάδοχος στην διεύθυνση της επιχείρησης ορίστηκε ο Γεώργιος Χ. Τριάντης, στη διοίκησή της όμως συμμετείχαν με μικρότερο ρόλο και τα αδέρφια του. Τελικώς η εταιρεία χρεοκόπησε το 1936 και οι εγκαταστάσεις της αγορά-

στηκαν από τους "Μύλους Αγίου Γεωργίου". Να σημειωθεί ότι τα αδέρφια Τριάντη ασχολήθηκαν και με την διάθεση συναλλαγμάτων, συγκαταλέγονταν δε στους πιο ισχυρούς επιχειρηματίες των Πατρών με περιώνυμο εμπορικό όνομα στο εξωτερικό.

ΠΟΤΟΠΟΙΑ ΧΑΧΑΛΗ

Από την Χίο στην Πάτρα

Ο «ΠΑΠΠΟΥΣ» ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΞΕΚΙΝΗΣΕ
ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Οικογένεια Χάχαλη σε στιγμιότυπο εκείνης της εποχής

Η ποτοποιία "ΤΕΝΤΟΥΡΑ ΚΑΣΤΡΟ - Γ.Π. ΧΑΧΑΛΗΣ" είναι 100% ελληνική εταιρεία και μία από τις πιο γνωστές και παραδοσιακές της περιοχής των Πατρών. Πρόκειται για μία οικογενειακή επιχείρηση της οποίας οι ρίζες ξεκινούν τον 19ο αιώνα στην "μυροβόλο" Χίο, γνωστή στον κόσμο για την μοναδικότητα της παραγωγής μαστίχας.

Ο παππούς Γεώργιος Χάχαλης που ζούσε στον Άγιο Γεώργιο Συκουσί, ένα από τα καστροχώρια της Χίου, ήταν γνώστης όλων των μυστικών της απόσταξης.

Η επιχείρηση μεταφέρθηκε στους πρόποδες του κάστρου της Πάτρας το 1939. Όταν ο Παναγιώτης Χάχαλης μετέφερε την επιχείρηση από την Χίο στην Πάτρα, οι αποσκευές του περιείχαν τα βασικά εφόδια για να θεθούν οι βάσεις μιας επιτυχημένης πορείας: προσήλωση στην ποιότητα, σεβασμός στον καταναλωτή, γνώση της εκκύλισης - απόσταξης, ικανότητα επιλογής των πρώτων υλών ...και φυσικά οι μυστικές συνταγές της οικογένειας.

Από το 1960 και μετά ο Παναγιώτης και η Ελένη Χάχαλη έδωσαν μια νέα ώθηση

στην ποτοποιία η οποία πλέον αποκτά πανελλαδικό χαρακτήρα. Τα προϊόντα της και κυρίως το ούζο, το μπράντυ, η τεντούρα, η μαυροδάφνη, το λικέρ μαστίχα και το βερμούτ αποστέλλονται σχεδόν σε ολόκληρη την χώρα.

Από το 1993 η παραγωγή μεταφέρεται σε σύγχρονη μονάδα στην περιοχή Ρωμανός που φημίζεται για την άριστη ποιότητα του νερού και που διαθέτει τις κατάλληλες περιβαλλοντικές συνθήκες για την σωστή ωρίμανση και αποθήκευση των εκχυλισμάτων και αποσταγμάτων σε δρύινα βαρέλια.

☛ Εν ώρα εκφόρτωσης πρώτων υλών για τις ανάγκες της επιχείρησης

ΑΦΟΙ ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΙ

Εταιρεία Ξυλείας

ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΣΟΛΩΜΟΥ

Στέλεχος της ΤΑΕ (Τεχνικά Αεροπορικά Εκμεταλλεύσεις), που μετεξελίχθηκε στην Ολυμπιακή Αεροπορία, ήταν κι ένας Πατριός, ο Γιάννης Τασσόπουλος. Πρόκειται για τον πατέρα της πρώην προέδρου του ΝΟΠ, Λήδας Τασσοπούλου - Παπαμανώλη, μέλος της γνω-

στής οικογένειας αθλητών του ΝΟΠ (ξαδέλφια του οι Φαίδων, Νίκος κλπ), ιδρυτικό μέλος του Ομίλου και επί χρόνια πρόεδρος του Ορειβατικού.

Η οικογένεια Τασσόπουλου Ανδρέας και Βασίλης οι ηγήτορες (παιδιά τους οι Γιάννης Βούλα και Φαίδων - Νίκος αντίστοιχα) δραστη-

ριοποιήθηκαν εμπορικά με εταιρεία Ξυλείας, που είχε εργοστάσιο στο ύψος της Σολωμού με την Ελ. Βενιζέλου, εκεί όπου και το πρώτο γήπεδο της Παναχαϊκής τη δεκαετία του '20, το γήπεδο «Τασσόπουλου». Για ένα μικρό διάστημα ο Γιάννης Τασσόπουλος εργάστηκε στην ΤΑΕ.

ΜΠΥΡΑ ΟΡΑ

Η ξεχωριστή διαδρομή στον χώρο της ζυθοποιίας

ΤΟ 1978 Ο ΚΩΣΤΑΣ ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙ ΚΡΙΘΑΡΙ ΣΤΑ... ΚΡΙΘΑΡΑΚΙΑ ΑΧΑΪΑΣ

Ο Κώστας Αντωνακόπουλος υπήρξε ιδρυτής της Πατραϊκής Ζυθοποιίας, της πρώτης μικρό-ζυθοποιίας της ευρύτερης περιοχής της Πάτρας, παράγωγος της μπύρας ΟΡΑ. Η αρχή έγινε με την Διώνη, την Ξανθιά μπύρα και όταν προστέθηκαν οι επόμενοι τέσσερις κωδικοί έγινε rebranding σε ΟΡΑ.

Απέκτησε δύο κόρες, την Ευανθία και την Αλεξάνδρα οι οποίες θα συνεχίσουν επάξια το έργο του στο χώρο της Ζυθοποιίας μαζί με την σύζυγό του, Κατερίνα.

Το 1978 ο Κώστας Αντωνακόπουλος καλλιεργεί μαζί με την οικογένεια του, στα Κρι-

☛ Ο Κώστας Αντωνακόπουλος

θαράκια της Αχαΐας, κριθάρι το οποίο έχει παραγγείλει μια μεγάλη βιομηχανία μπύρας. Η συγκομιδή γίνεται, αλλά η εταιρεία κρίνει ακατάλληλο το προϊόν και δεν το παίρνει. Αυτή η ακύρωση της παραγωγίας οδηγεί «μια ώρα αρχύ-

τερα» τον νεαρό Κώστα, που μόλις έχει τελειώσει το οκτατάξιο - τότε - Γυμνάσιο, στην απόφαση να ακολουθήσει τον μεγαλύτερο αδελφό του Γιώργο, ο οποίος ήδη έχει μεταναστεύσει στην Γερμανία. Κοντά ενάμιση χρόνο χρειάστηκε για να γίνει το όραμα τους πράξη και τελικά η ζυθοποιία των αδερφών Αντωνακόπουλων, η «Πατραϊκή Ζυθοποιία» ξεκίνησε να λειτουργεί στις υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις της στα Βραχνέικα της Πάτρας, με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής τα 20 εκατόλιτρα. Η πρώτη τους ετικέτα ονομάζεται «Διώνη».

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΟΥΡΟΣ

Εδώ και μισό αιώνα

Η ΑΡΧΗ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΑΕΙΜΝΗΣΤΟ ΝΙΚΟ

Η Δούρος Α.Ε. είναι μια αμιγώς ελληνική εταιρεία ανδρικής ένδυσης, με δυναμική παρουσία στην αγορά που ξεπερνά το μισό αιώνα. Με έδρα την Πάτρα, η εταιρεία διαθέτει ένα δίκτυο 30 καταστημάτων λιανικής πώλησης σε ολόκληρη την Ελλάδα με την επωνυμία "Dur".

Η δραστηριότητα της οικογένειας Δούρου στο χώρο της ένδυσης και της μόδας ξεκίνησε το 1960, όταν ο ιδρυτής της Νίκος Δούρος άρχισε την εμπορική και παραγωγική του δραστηριότητα σε βαμβακερά είδη. Το 1971, η εταιρεία απέκτησε την εταιρική μορφή που έχει σήμερα, ενώ τη δεκαετία του 1970 ανέπτυξε μεγάλη εξαγωγική δραστηριότητα.

☛ Διαφήμιση εποχής (αρχείο Ηλία Γεωργίου)

ΑΦΟΙ ΠΡΑΠΟΠΟΥΛΟΙ Α.Ε.

Ιστορική διαδρομή για τρεις αιώνες

ΤΟ 1893 ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΣΕ
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΗΣ

Η επιχείρηση ιδρύθηκε το 1886 από τους Κωνσταντίνο και Γεώργιο Πραπόπουλου και μετεξελίχθηκε το 1929 σε Ανώνυμη Εταιρεία.

Κατασκεύαζε ψεκαστίρες για τις ανάγκες του ψεκασμού της σταφίδας, είδη εστίασης, αλουμινίου, γκαζιέρες, σιδήρων κ.ά. Λόγω της εμφάνισης του περονόσπορου στα αμπέλια οι ψεκαστίρες κατείχαν την πρώτη θέση στα προϊόντα που παρήγαγε η επιχείρηση αφού ως γνωστόν εκείνη την εποχή το λιμάνι της Πάτρας κατείχε σημαντική θέση στην εξαγωγή σταφίδας. Σύντομα η επιχείρηση άρχισε να αναπτύσσεται με αποτέλεσμα το 1893 να κατασκευάσει εργοστάσιο παραγωγής βιομηχανικών ειδών μεταλλουργικής στη συμβολή των οδών Κορίνθου και Φιλοποίμενος. Κατά τον μελετητή της αχαϊκής βιομηχανίας Νικόλαο Σαραφόπουλο, η μηχανική εγκατάσταση των εργοστασίων ήταν εφάμιλλη των ευρωπαϊκών.

Το 1898 το «Παλάτι» ανακήρυξε την εταιρεία σε επίσημο προμηθευτή της Βασιλικής Αυλής του Βασιλιά Γεωργίου Α', το 1900 κέρδισε το αργυρό μετάλλιο Groupe VII στην Classe 36 Exposition Universelle de Paris ενώ το 1900 το Χρυσό Βραβείο Γεωργικών Εργαλείων Α' και το Αργυρό Βραβείο Ειδών Σιδηρουργίας στην πρώτη Εκθεση Χανίων Κρήτης.

Την δεκαετία 1910 - 1920 η εταιρεία διέθετε πλεόνασμα εγκατεστημένης ισχύος και ήταν σε θέση να πουλά ρεύμα σε ιδι-

☛ Ψεκαστήρας της εταιρείας (αρχείο Αρη Μπετχαβά)

ωτικούς χώρους και στην τότε Ηλεκτρική Εταιρεία της Πάτρας προ της κατασκευής του Υδροηλεκτρικού Σταθμού Γλαύκου. **Το 1936** τιμήθηκε με το Ειδικό Βραβείο Οργανωτή της 6ης Διεθνούς Εκθεσης Θεσσαλονίκης. Προπολεμικά, κατάσταση του εργοστασίου στον Πειραιά διατηρούσε ο Βασίλειος Πραπόπουλος πλοσίον του Αγίου Σπυρίδωνος. Με το ξέσπασμα του Β' Παγκόσμιου Πολέμου στις 6 Νοεμβρίου 1940 το εργοστάσιο βομβαρδίστηκε

από την ιταλική αεροπορία παραμένοντας όμως σε λειτουργία και παρασκευάζοντας καρβάνες και παγούρια για τις ανάγκες του ελληνικού στρατού μέχρι την έλευση των γερμανικών στρατευμάτων στην Πάτρα την άνοιξη του 1941. Μετά τον πόλεμο, το εργοστάσιο συνέχισε κανονικά τη λειτουργία του ανανεώνοντας τα προϊόντα του και το 1977 μεταστεγάστηκε σε νέες εγκαταστάσεις 2.500 m2 κοντά στον ποταμό Γλαύκο.

ΟΙΝΟΠΟΙΑ «ΑΧΑΙΑ ΚΛΑΟΥΣ»

Η αρχή έγινε το 1859

Ο ΒΑΥΑΡΟΣ ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ ΚΛΑΟΥΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΩΣ

Η ιστορία της ACHAIA CLAUSS, έχει ιστορία 163 ετών από το 1861 που ιδρύθηκε αλλά ουσιαστικά ξεκινάει από το 1859. Τότε ο Βαυαρός Γουσταύος Κλάουσις ήρθε στην Πάτρα ως εκπρόσωπος του Γερμανικού οίκου εξαγωγής ξηρής Κορινθιακής σταφίδας FELS & CO. Μαγεύτηκε από την περιοχή και ίδρυσε εδώ το πρώτο οργανωμένο οινοποιείο στην Ελλάδα.

Έδωσε στο κτήμα την ονομασία Gutland, που ουσιαστικά ήταν το όνομα που είχε δώσει άθελά της η μονακίβη κόρη του Κλάουσις, η Αμαλία. Το κοριτσάκι αντιστρέφοντας την γερμανική λέξη Landgut που σημαίνει εύφορο κτήμα, δημιούργησε την λέξη Gutland, η οποία αποτύπωσε ακριβώς ότι αντιπροσώπευε το Κτήμα για τον Κλάουσις και την οικογένειά του, την Γη της Επαγγελίας τους.

Ο Κλάουσις ξεκίνησε τις εργασίες το 1859 αγοράζοντας γη, φυτεύοντας αμπέλια και δημιουργώντας το οινοποιείο. Την Ανώνυμη Εταιρεία την ίδρυσε το 1861, η οποία συνεχίζει μέχρι σήμερα να οινοποιεί. Η ACHAIA CLAUSS μαζί με την Εθνική Τράπεζα, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία και την σοκολατοποιία Παυλίδης, είναι οι παλαιότερες εταιρίες στην Ελλάδα.

Η εταιρεία του Κλάουσις ασχολήθηκε κατά κύριο λό-

γο με την παραγωγή οίνων, κονιάκ, βερμούτ και Μαυροδάφνης η οποία παραμένει το εμβληματικό προϊόν του Οινοποιείου.

Στο Οινοποιείο δημιουργήθηκε μια πολυπολιτισμική κοινωνία αποτελούμενη από Γερμανούς, Ιταλούς, Μαλτέζους

και Έλληνες, για τις ανάγκες των οποίων, εκτός από κατοικίες και σχολείο, ανεγέρθηκαν και δύο ναίσκοι. Ένας ορθόδοξος, ο Άγιος Θωμάς κι ένας καθολικός, η Santa Anna, οι οποίοι ακόμα σήμερα λειτουργούν σε τακτά χρονικά διαστήματα. Προσέφερε Μαυροδάφ-

νη σε ασθενείς και σε νοσοκομεία και είχε φτιάξει βρύση για να πίνουν νερό όσοι πήγαιναν από την Πάτρα στα Καλάβρυτα. Επίσης είχε και πυροσβεστική άμαξα, την οποία διέθεσε για την κατάσβεση πυρκαγιών στη περιοχή.

Το Οινοποιείο που ίδρυσε

ο Κλάουσις είχε εξ αρχής μια εξωστρέφεια προς την οικονομική και κοινωνική ζωή, τόσο της Πάτρας, όσο και της παγκόσμιας κοινότητας. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα οι Πύλες της Gutland να είναι πάντα ανοικτές και το Κτήμα προσελάσιμο σε Έλληνες και ξένους. Ο σύγχρονος θεσμός του Οινοτουρισμού και οι Ανοιχτές Πόρτες ήσαν για την ACHAIA CLAUSS, τρόπος ζωής και συμπεριφοράς, από το 1885, οπότε κατέφθασε η πρώτη επισκέπτρια, η Αυτοκράτειρα Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας.

Τότε, ο Κλάουσις ονόμασε το κελάρι «Αυτοκρατορικό» για να τιμήσει την πρώτη του επισκέπτρια, την Αυτοκράτειρα Ελισάβετ της Αυστροουγγαρίας, την Σίσυ. Εκείνη την εποχή η Ελισάβετ ανάρρωνε από φυματίωση στο παλάτι που έχτιζε στην Κέρκυρα, το Αχίλλειο και οι Έλληνες γιατροί, τη συμβούλευσαν να πίνει την Μαυροδάφνη του συμπατριώτη της Κλάουσις, σαν "φαρμακευτικό οίνον".

Με την επίσκεψη αυτή, στις 9 Οκτωβρίου του 1885 ιδρύθηκε ο θεσμός του Οινοτουρισμού στην Ελλάδα. Και επίσης από εκείνη την ημέρα καθιερώθηκαν οι "Ανοιχτές Πόρτες" του Οινοποιείου προς την κοινωνία την τοπική και την παγκόσμια.

Εξάλλου η Σίσυ, ήταν η πρώτη που υπέγραψε στο Βιβλίο Επισκεπτών, έναν άλλο θεσμό

που καθιέρωσε ο Κλάουσις και ο οποίος συνεχίζεται μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα μέσα από το πλούσιο ιστορικό αρχείο σε βιβλία επισκεπτών ο μελετητής τους να ζει όλες τις ιστορικές στιγμές της Ελλάδας και της Πάτρας ειδικότερα.

Στις 11 Σεπτεμβρίου 1908 επιστρέφοντας από τη Γερμανία στη Πάτρα μέσω Ιταλίας, ο Gustav Clauss άφησε την τελευταία του πνοή μέσα στο πλοίο. Ο φιλέλληνας ευαίσθητος, ρομαντικός και εξαιρετικός επιχειρηματίας ενταφιάστηκε στη Gutland δίπλα στο εκκλησάκι του Αγίου Θωμά, στο μέρος που ο ίδιος είχε διαλέξει και ετοιμάσει. Η εταιρία συνέχισε να λειτουργεί και μετά το θάνατο του Clauss και μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, τέθηκε υπό μεσεγγύηση και μετά το Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, το 1919, την αναλαμβάνει ο Βλάσιος Αντωνόπουλος. Αγόρασε τις μετοχές της «Ανώνυμης Γερμανικής Εταιρείας Αχάια» που πουλήθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο σε δημοπρασία στη Ζυρίχη, την οποία μετονόμασε σε «Οινοποιική Εταιρεία ACHAIA CLAUSS ΑΕ». Το εμπόριο των κρασιών τότε και ιδιαίτερα οι εξαγωγές των Ελληνικών κρασιών ήταν πολύ περιορισμένες. Η νέα ACHAIA CLAUSS ΑΕ υπό τη διεύθυνση του Βλάσιου Αντωνόπουλου και του πρωτότοκου υιού του Ντίνου, που σπούδασε στο εξωτερικό, δεν μπορούσε παρά να φθάσει σε υψηλά επίπεδα δημιουργίας,

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Βλάσιος και η «Βίλα Κωνσταντζα»

ΑΓΟΡΑΣΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟ 1919

Ο Βλάσιος Αντωνόπουλος του Κωνσταντίνου, ήταν Έλληνας βιομήχανος και πολιτικός από την Πάτρα.

Γεννήθηκε το 1867 και πέθανε το 1955. Ήταν παντρεμένος με την Ιταλίδα Costanza Malfliza. Ο γιος

του Βασίλειος παντρεύτηκε την κόρη της Κατίνας Παξινού, Ιλεάνα, γιος των οποίων είναι ο ηθοποιός Αλέξανδρος Αντωνόπουλος (1947). Το 1919 η οικογένεια Αντωνόπουλου αγόρασε την οινοποιία Αχάια Κλάουσις και ο Βλάσιος ήταν ο κύριος μέτοχος. Ο Βλά-

σιος με την οικογένεια του έμεναν στην Βίλα Κλάουσις μέσα στον χώρο της Αχάια Κλάουσις όπου την μετονόμασε σε Βίλα Κωνσταντζα από το όνομα της γυναίκας του, έτσι παραμένει γνωστή και σήμερα. Είχε εκλεγεί βουλευτής Πατρών στις εκλογές του 1928.

Ο Βλάσιος Αντωνόπουλος

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εβαλε το πατρινό αλάτι
σε κάθε ελληνικό τραπέζι

«ΧΙΩΝ» ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ ΕΔΩ ΚΑΙ 89 ΧΡΟΝΙΑ

Μπορεί η επωνυμία «Χιών» να αποτελεί συνώνυμο του αλατιού και η γνώριμη φιγούρα του μάγειρα με τον άσπρο μεγάλο σκούφο και το κόκκινο φουλάρι πάνω στη συσκευασία να είναι καθημερινό στοιχείο του ελληνικού τραπέζιου, ωστόσο λίγοι είναι αυτοί που γνωρίζουν ότι πίσω από το θαλασσινό αλάτι «Χιών» βρίσκεται μια Πατρινή οικογένεια, με χαμπλό προφίλ, η οικογένεια Κανελλόπουλου, η οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το αλάτι 83 ολόκληρα χρόνια και

Η ιστορία της οικογένειας Κανελλόπουλου ξεκινά στο Σούλι, αυτό το φτωχό και ηρωικό χωριό της Ελλάδας, όταν ο Δημήτρης Κανελλόπουλος κυνηγημένος από τους Τούρκους, αναγκάζεται να εγκαταλείψει την περιοχή και να καταφύγει με συγχωριανούς του στα Καλάβρυτα. Κατά τη διάρκεια της ζωής του απέκτησε πέντε παιδιά. Ένα από αυτά ο Σπύρος ήρθε στην Πάτρα το 1912 σε ηλικία 7 ετών και εν μέσω Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου ρίχνεται στον αγώνα της ζωής. Αρχικά εργάστηκε σε εμπορικά καταστήματα ως υπάλληλος. Για ένα διάστημα μάλιστα απασχολήθηκε στον Βλαχούτσικο, έναν από τους μεγαλύτερους τότε εμπόρους της Πάτρας. Ανήσυχος ων και έχοντας επιχειρηματικό πνεύμα δημιουργεί με τον αδελφό του Τηλέμαχο, ένα κεντρικό κατάστημα υαλικών. Το 1935 όμως χωρίζουν τους επαγγελματικούς τους δρόμους και κάπως έτσι ξεκινά η ιστορία της «Χιών».

Στην Πάτρα του 1935, ο Σπύρος Κανελλόπουλος, αντιλαμβανόμενος από την αρχή την πολύτιμη αξία του αλατιού ως είδος, έσπευε για βιοποριστικούς λόγους στην οδό Αστιγγοσ απέναντι από το παλιό λιμάνι της πόλης, σε συνεργασία με επιχειρηματίες και με τη δική του φαντασία και ένστικτο, μια μικρή μονάδα κατεργασίας θαλασσινού αλατιού με σκοπό την επεξεργασία του. Το όνομασε «Χιών», συσχετίζοντας την αγνότητα του αλατιού του με αυτή του χιονιού καθώς χιών σήμαινε χιόνι στην καθαρεύουσα.

Ο Σπύρος Κανελλόπουλος, αγόραζε αλάτι Μεσολογγίου, από τις αποθήκες του μονοπωλίου, το έπλενε,

⦿ Εκλογή του Σπύρου Κανελλόπουλου στον Εισαγωγικό Σύλλογο

⦿ Δίπλωμα ευρεσιτεχνίας του 1937

το φούρνιζε, το καθαίριζε από τις πέτρες και το πωλούσε σε σάκους στα εδωδιμοπωλεία της περιοχής. Μάλιστα, πωλούσε το αλάτι και σε χάρτι-

να κουτιά οικιακής χρήσης, γεγονός που ήταν πρωτοποριακό για την εποχή. Ήδη, από πολύ νωρίς το 1937, του αποδόθηκε δι-

⦿ Από καταχώριση της εποχής

πλωμα ευρεσιτεχνίας από το Υπουργείο Οικονομίας του τότε Βασιλείου της Ελλάδας για την επεξεργασία καθαρισμένου αλατιού σε μορφή

κρυστάλλων. **Ο Σπύρος Κανελλόπουλος**, αγάπησε το αλάτι και γρήγορα ξεχώρισε από τους υπόλοιπους αλατέμπορους

της περιοχής για την ποιότητα και την επαγγελματική συνέπεια της μονάδας του. Έτσι, η φίμη που δημιούργησε αύξησε τη ζήτηση και το 1939, τέσσερα χρόνια αφότου ξεκίνησε, αποφάσισε να μεταφερθεί σε νέα εγκατάσταση στην οδό Φιλοποίμενος, στο ιστορικό εμπορικό κέντρο της Πάτρας.

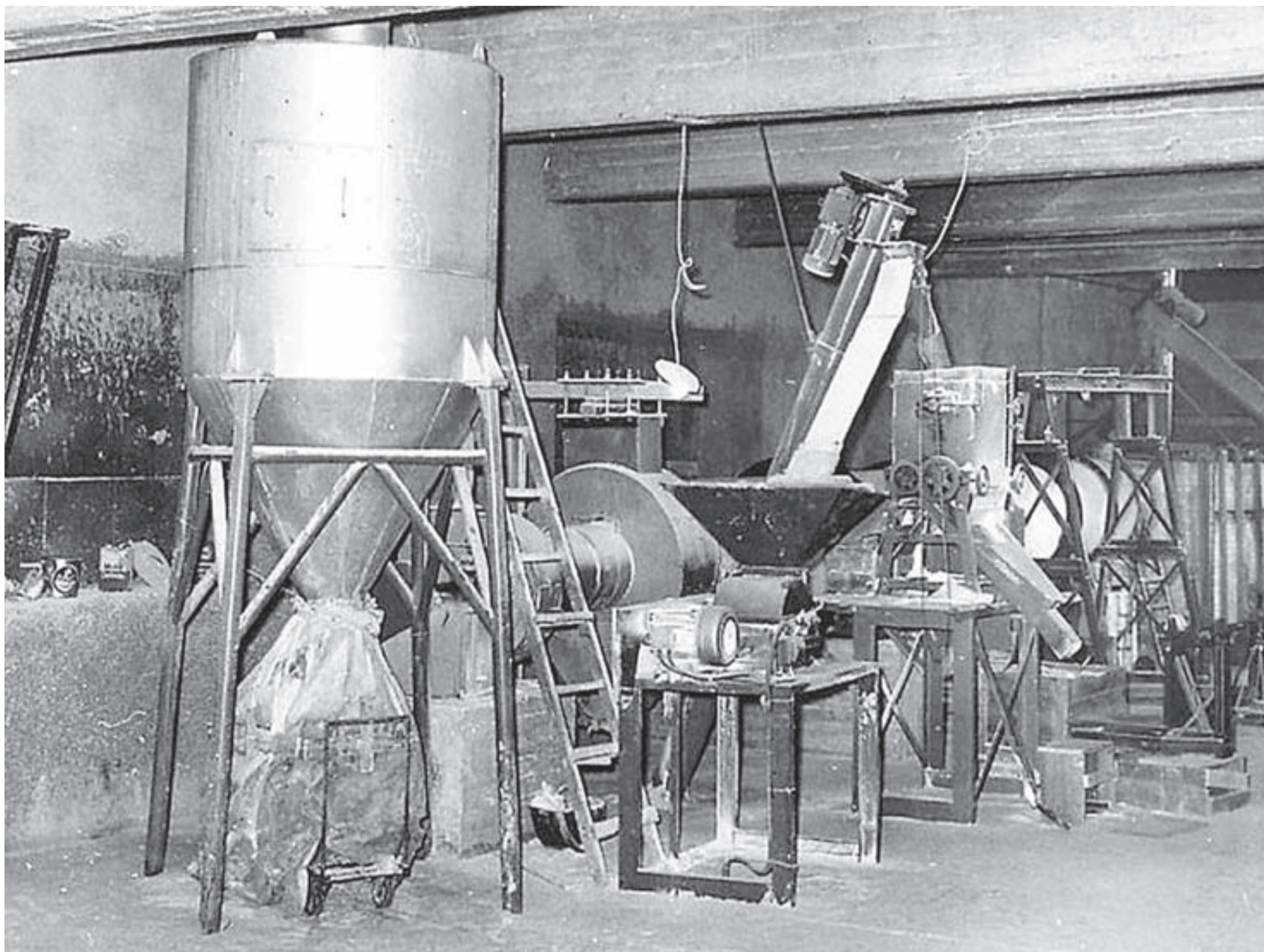
Εκεί τον βρήκαν οι Γερμανοί κατακτητές, οι οποίοι με το που ήρθαν στην Πάτρα, δέσμευσαν ένα μέρος της ποσότητας του αλατιού που υπήρχε στο κατάστημα του Κανελλόπουλου για τις ανάγκες του στρατού κατοχής, γεγονός που αποδεικνύει έμπρακτα την σπουδαιότητα του αλατιού.

Ο Σπύρος Κανελλόπουλος παντρεύτηκε το 1938 την Τερψιχόρη Αργυροπούλου, που καταγόταν από την Πάτρα και διατηρούσε κατάστημα νυφικών και βαπτιστικών. Από το γάμο τους απέκτησαν δύο παιδιά, τον Δημήτρη, που γεννήθηκε το 1938 και τον Νίκο, το 1942.

Ο πρωτότοκος Δημήτρης τελείωσε το σχολείο στην Πάτρα, το 1955, στη μεταπολεμική περίοδο, τότε που η ελληνική οικονομία αγωνιζόταν να συνέλθει από τα πλήγματα που δέχτηκε κατά το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο και τον εμφύλιο. Αν και η πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση ήταν δύσκολη εκείνα τα χρόνια, κατάφερε να φοιτήσει στην Α.Σ.Ο.Ε.Ε., μέχρι το 1961, που πήρε το πτυχίο του. Τελειώνοντας πήγε στο στρατό ως έφεδρος αξιωματικός μέχρι το 1964. Αργότερα, από το 1964 μέχρι το 1992 εργάστηκε ως υπάλληλος στο εμπορικό Βιομηχανικό Επιμελητήριο Πατρών, όπου, από το 1971 μέχρι το 1992, υπήρξε διευθυντής. Ουσιαστικά όμως τόσο ο Δημήτρης (Μίμης) όσο και ο Νίκος μεγάλωσαν στο μαγαζί της Φιλοποίμενος.

Στο αλατάδικο του πατέρα τους, έμαθαν από πολύ νωρίς το θαλασσινό αλάτι, το αγάπησαν και έδωσαν πνοή και όραμα στην οικογενειακή παρακαταθήκη.

Το 1967, ο Μίμης και ο Νίκος Κανελλόπουλος, μετέφεραν την επιχείρηση σε καινούργιες εγκαταστάσεις, στη συμβολή των οδών Ακτή Δυμαίων και Βορείου Ηπείρου, και με σοβαρό εκσυγχρονισμό για την εποχή, βελτίωσαν την ποιότητα, αύξησαν την παραγωγικότητα

☛ Τμήμα των παλιών εγκαταστάσεων

και ανέπτυξαν το δίκτυο πωλήσεων της επιχείρησης, όχι μόνο στην Πελοπόννησο αλλά και στην Δυτική Ελλάδα. Εκεί για πρώτη φορά συσκευάστηκε το αλάτι σε πλαστικά άσπρα σακουλάκια, δεμένα με σπάγκο, με τον γνωστό μάγειρα με τον σκούφο. Οικεία παιδική ανάμνηση για τους πιο παλιούς Πατρινοί και όχι μόνο.

Μια σημαντική καμπή για την ιστορία του αλατιού στην Ελλάδα, υπήρξε κατά τη διάρκεια της δικτατορίας των συνταγματαρχών, όταν η κυβέρνηση αποφάσισε να δώσει τη χρήση εκμετάλλευσης των κρατικών αλυκών σε εταιρεία ιδιωτικών συμφερόντων, με την υποχρέωση οι επενδυτές να δημιουργήσουν μεγάλη αλυκή 600.000 τόνων στο Μεσολόγγι που θα χρησιμοποιείτο το αλάτι σαν πρώτη ύλη για την λειτουργία πετροχημικού συγκροτήματος και για τη δημιουργία σύγχρονου εργοστασίου επεξεργασίας άλατος.

Ενάντια στην απόφαση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης εργοστασίου άλατος που θα εκμεταλλεύταν την πρώτη ύλη, που το ίδιο θα παράγαγε, ξεσπώθηκαν, με κύρια παρότρυνση του Μίμη Κανελλόπουλου όλοι οι Έλ-

λινες βιοτέχνες, που ήταν πάνω από 50, και με όλα τα επιτρεπτά μέσα προσπάθησαν να αποτρέψουν την τότε κυβέρνηση από τη δημιουργία αποικιακού κράτους μονοπωλίου. Οι διαμαρτυρίες δεν εισακούστηκαν, το εργοστάσιο ιδρύθηκε και λειτουργία, γιατί συνάντη-

σε τρομερές δυσκολίες στην αγορά από τον ανταγωνισμό των υπολοίπων.

Η οικογένεια Κανελλόπουλου, αφού κατάφερε να ξεπεράσει και αυτόν τον σκόπελο με επιτυχία, συνέχισε την ανοδική της πορεία. Το 1980, οι αδελφοί Μίμης και Νίκος, αποφασίζουν να κάνουν το επόμενο μεγάλο βήμα.

Μεταφέρουν την επιχείρη-

ση «Χιών» στη Λεύκα Πατρών, στο σημερινό Βιοτεχνικό Πάρκο. Με πολύ αγάπη και μεράκι στήθηκε εκεί μια βιομηχανία που όχι μόνο ακολούθησε τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές, αλλά εφάρμοσε μέσα από αδιάκοπη έρευνα, μια τεχνολογία πρωτοποριακή στην επεξεργασία του θαλασσινού αλατιού, που σέβεται τη δομή των κρυστάλλων και δεν αλλοιώνει το πο-

λύτιμο αυτό αγαθό της φύσης για τον άνθρωπο.

Σε αυτό το περιβάλλον παράλληλα με τη «Χιών» μεγάλωσαν και τα παιδιά του Μίμη και του Νίκου Κανελλόπουλου. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι πάντα θεωρούσαν τη «Χιών» το τρίτο παιδί των οικογενειών τους.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

1935: Ιδρύθηκε στην οδό Ασπιγγος στην Πάτρα από τον Σπύρο Κανελλόπουλο μια μικρή επιχείρηση επεξεργασίας θαλασσινού αλατιού, όπου μετά από υποτυπώδες πλύσιμο, ξήρανση και τρίψιμο πωλούσε αλάτι σε σάκους 50 κιλών.

1937: Το αλάτι συσκευάστηκε σε χάρτινα ορθογώνια κουτιά αντικαθιστώντας τη μέχρι τότε χύμα πώληση του στα παντοπωλεία. Εκείνη την εποχή απέκτησε τη σημερινή του ονομασία ΧΙΩΝ, που σημαίνει «χιόνι» και συμβολίζει την αγνότητα και την καθαρότητα του αλατιού.

1939: Η επιχείρηση μεταφέρεται σε ιδιόκτητο χώρο 220 τ.μ. μέσα στο ιστορικό κέντρο της Πάτρας με κάποιο εκσυγχρονισμό για την εποχή. Τότε τη βρήκε ο πόλεμος και οι γερμανικές δυνάμεις κατοχής, μεταξύ των πρώτων ενεργειών τους, ήταν να έλ-

θουν στην επιχείρηση και να κατέσχουν μια ποσότητα 50 τόνων αλατιού για τις ανάγκες του γερμανικού στρατού. Η επιχείρηση συνέχισε να λειτουργεί στις τότε εγκαταστάσεις της μέχρι το 1967.

1967: Μεταφέρεται εκτός Πατρών επί της οδού Ακτή Δυμαίων και πάλι σε ιδιόκτητο κτίριο 600 τ.μ. Με σημαντικό εκσυγχρονισμό για την εποχή συσκευάζει πλέον αλάτι σε πλαστικές σακούλες 500 γρ. με τον παραδοσιακό «Μάγειρα», σήμα κατατεθέν για την επιχείρηση μέχρι και σήμερα.

1980: Η ΧΙΩΝ μεταφέρεται στις σημερινές εγκαταστάσεις της στο Βιοτεχνικό Πάρκο της Πάτρας, σε έκταση 10.000 τ.μ και κτιριακές εγκαταστάσεις 2.500 τ.μ, και με εντελώς καινοτόμο και σύγχρονο εξοπλισμό παράγει προϊόντα φυσικού θαλασσινού αλατιού σε κρυσταλλική μορφή εξαιρετικής ποιότητας που εντυπωσιάζουν τους μεγαλύτερους ευρωπαϊκούς παραγωγούς.

1986: Με σύγχρονες εγκαταστάσεις και με αυξημένη παραγωγική δυναμικότητα, προχωράει σε διαφημιστική καμπάνια και λανσάρει πανελλαδικά τα αναβαθμισμένα ποιοτικά προϊόντα της.

☛ Όταν είχε έδρα στην οδό Φιλοποίμενος στο ιστορικό κέντρο της Πάτρας

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ι. ΤΖΙΝΗ

Στην Πάτρα από το 1828

ΓΕΝΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ Ο ΘΟΔΩΡΟΣ

⇒ Η οικία Θ. Τζίνη στα 1960

Η οικογένεια Τζίνη είναι Ηπειρώτικης καταγωγής και συγκεκριμένα προέρχεται από το Κομπότι Άρτας. Γενάρχης του πατρινού κλάδου ήταν ο Θεόδωρος Τζίνης, ο οποίος εγκαταστάθηκε στην Πάτρα το 1828 και ανέπτυξε πλούσια εμπορική δραστηριότητα αποκτώντας τεράστια κινητή & ακίνητη περιουσία. Δημιούργησε δικό του εμπορικό οίκο, ο οποίος ασχολιόταν με το εμπόριο σταφίδας καθώς και με τραπεζικοοικονομικές συναλλαγές.

Η οικογένεια Τζίνη, και κυρίως ο Γεώργιος, απέκτησε τεράστιες εκτάσεις στο Βορειοδυτικό μέρος της Πάτρας, στην περιοχή του πυροσβεστίου, όπου μέχρι και σήμερα η συνοικία ονομάζεται Τζίνη. Η πατρική οικία της οικογένειας Τζίνη βρίσκεται επί των οδών Μαιζώνος & Αγίου Νικολάου, η οποία διατηρείται σε άριστη κατάσταση. Το σπίτι ίσως είναι το παλαιότερο κτίριο της Πάτρας, κατασκευάστηκε το 1832 και παραπέμπει μορφολογικά σε ηπειρώτικα σπίτια. Στην ιδιοκτησία της οικογένειας βρίσκονται και άλλα παλαιά οικοκλήματα όπως το μέγαρο Γαλανόπουλου κ.α. Ο τάφος της οικογένειας βρίσκεται στο Α΄ νεκροταφείο Πατρών. Εξέχοντα μέλη της οικογένει-

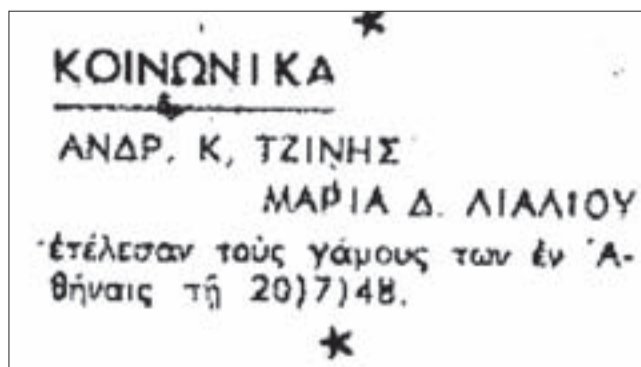
⇒ Ο Θόδωρος Τζίνης

⇒ Ο Στέφανος Τζίνης

⇒ Ο Ανδρέας Τζίνης

⇒ Ο γάμος της χρονιάς! (1948, Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ)

ας ήταν ο Θεόδωρος Τζίνης, αγωνιστής του 1821, μέλος της Φιλικής Εταιρείας, μεγαλοκτηματίας και χρηματοδότης του δημοτικού θεάτρου Απόλλων,

ο Στέφανος Τζίνης, πρόεδρος της Γυμναστικής Ένωσης Παναχαϊκού και του ποδηλατικού συλλόγου Πατρών, ο Γεώργιος Θ. Τζίνης, δικηγόρος, πρώ-

τος πρόεδρος της Παναχαϊκής Γυμναστικής Εταιρείας, πρόεδρος της Ρουμανίας και παρασημοφορημένος με τον σταυρό του Σωρήρα και ο Ανδρέ-

ας Τζίνης, πρόξενος της Γαλλίας και της Σουηδίας και κάτοχος σημαντικής βιβλιοθήκης. Τα μέλη της οικογένειας συνδέθηκαν με επιγαμιαίες σχέσεις με τις οικογένειες Λιάλιου, Παπαποστόλου, Μιχαλόπουλου κ.α. Συγκεκριμένα ο Θεόδωρος Τζίνης είχε παντρευτεί την Ελένη Παπαποστόλου ενώ ο Ανδρέας Τζίνης την Ελένη Λιάλιου, κόρη του διάσημου μουσικοσυνθέτη Δημητρίου Λιάλιου. Σήμερα κατοικούν ακόμα στην Πάτρα απόγονοι της οικογένειας.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟ

Ιωάννης Τζίνης
Θεόδωρος Τζίνης, γενάρχης του πατρινού κλάδου, μέλος της Φιλικής Εταιρείας, μεγαλοκτηματίας, σύζυγος της Ελένης Παπαποστόλου και γιος του Ιωάννη Κατίνα Τζίνη, σύζυγος Αριστόβουλου Μάνεση και κόρη του Θεόδωρου Ιωάννης Μάνεσης, εφέτης και γιος της Κατίνας Αριστόβουλος Μάνεσης, συνταγματολόγος, μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και γιος του Ιωάννη Ανδρέας Μάνεσης, γενικός αρχίατρος και γιος της Κατίνας Γεώργιος Μάνεσης, γιος της Κατίνας Γεώργιος Τζίνης, κτηματίας, πρόεδρος της Παναχαϊκής και

γιος του Θεόδωρου Ανδρέας Τζίνης, κτηματίας, πρόξενος της Γαλλίας & της Σουηδίας και γιος του Θεόδωρου Μιχαήλ Τζίνης, γιος του Ανδρέα Κωνσταντίνος Τζίνης (1858 - 1927), κτηματίας, έμπορος, σύζυγος Αναστασίας Πάνου και γιος του Ανδρέα Σοφία Τζίνη, σύζυγος Παράσχη και κόρη του Κωνσταντίνου Ειρήνη Τζίνη, σύζυγος Κρεμμύδη και κόρη του Κωνσταντίνου Ελένη Τζίνη, σύζυγος Δάρα και κόρη του Κωνσταντίνου Κική Τζίνη, σύζυγος Γαλανοπούλου και κόρη του Κωνσταντίνου Μαρία Τζίνη, σύζυγος Σωφρονοπούλου και κόρη του Κωνσταντίνου Ανδρέας Τζίνης (1906 - 1972), έμπορος, σύζυγος της Μαρίας Δημητρίου Λιάλιου και γιος του Κωνσταντίνου Τασία Τζίνη, σύζυγος Ιωάννη Κουλούρη και κόρη του Κωνσταντίνου Λούλα Κουλούρη, σύζυγος Γιαννούτσου και κόρη της Τασίας Ιωάννης Τζίνης, γιος του Ανδρέα Στέφανος Τζίνης, πρόεδρος της Γυμναστικής Ένωσης Παναχαϊκού, πρόξενος της Νορβηγίας & της Σουηδίας, πρόεδρος του ποδηλατικού συλλόγου Πατρών και γιος του Θεόδωρου.

Η οικογένεια Τζίνη είναι εύπορη πατρινή οικογένεια εμπόρων και κτηματιών